



GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică

Având în vedere dificultățile apărute în aplicarea Legii nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, datorate unor interpretări neunitare care au dus la disfuncționalități în activitatea Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, se impune adoptarea imediată a unor modificări și completări ale legii, în vederea armonizării printr-o viziune coerentă a reglementărilor și corectarea actualelor imperfecțiuni. În contextul în care actualul Colegiu al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității își încheie mandatul, iar noua conducere trebuie să-și intre în atribuții în cel mai scurt timp,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art.I. – Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.

603 din 9 decembrie 1999, cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Titlul legii se modifică și va avea următorul cuprins:

„Lege privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste.”

2. Preambulul legii se modifică și va avea următorul cuprins:

„În perioada de dictatură comunistă, cuprinsă între 6 martie 1945-22 decembrie 1989, Partidul Comunist Român a exercitat, în special prin organele securității statului, parte a poliției politice, o permanentă teroare împotriva cetățenilor țării, drepturilor și libertăților lor fundamentale. Aceasta îndreptățește accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice, în condițiile prezentei legi.”

3. Alineatul (1) al articolului 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Orice cetățean român sau cetățean străin care după 1945 a avut cetățenie română, ca și orice cetățean al unei țări membre a Organizației Tratatului Atlanticului de Nord are dreptul de acces la propriul dosar întocmit de poliția politică comunistă, precum și la alte documente și informații care privesc propria persoană, în conformitate cu prevederile legii privind protejarea informațiilor care privesc siguranța națională. De același drept beneficiază și orice cetățean al unui stat membru al Uniunii Europene, începând cu data integrării României în Uniunea Europeană, în conformitate cu prevederile legii privind protejarea informațiilor care privesc siguranța națională. Acest drept se exercită la cerere și constă în studierea nemijlocită a dosarului, eliberarea de copii de pe actele dosarului și de pe alte înscrișuri care privesc propria persoană.”

4. La articolul 1, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin.(1¹), cu următorul cuprins:

"(1¹) Accesul vizează toate tipurile de informații strânse de organele care au desfășurat activități cu caracter de poliție politică, indiferent de suportul pe care se află acestea, precum hârtie, microfilm, dischetă, bandă audio sau video".

5. Alineatele (2) și (3) ale articolului 1 se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(2) Totodată persoana, subiect al unui dosar din care rezultă că a fost urmărită de organele securității statului, are dreptul, la cerere, să afle identitatea agenților și a colaboratorilor, care au contribuit cu informații la completarea acestui dosar, numai dacă aceștia pot fi stabiliți cu certitudine.

(3) De drepturile prevăzute la alin. (1) și (2) beneficiază soțul supraviețuitor și rudele până la gradul al patrulea inclusiv ale persoanei decedate, în afară de cazul în care aceasta a dispus altfel."

6. La articolul 2, partea introductivă și literele e), f), g), i), î), k), n), r), s), ș) și t) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Pentru a asigura dreptul de acces la informație, orice cetățean român cu domiciliul în țară sau în străinătate, precum și presa scrisă și audiovizuală, partidele politice, organizațiile neguvernamentale legal constituite, autoritățile și instituțiile publice au dreptul de a fi informate, la cerere, în legătură cu calitatea de agent sau de colaborator al poliției politice, a candidaților la alegerile prezidențiale, precum și a persoanelor care ocupă următoarele demnități sau funcții:

e) prefect, subprefect, director în prefectură, secretar general al consiliului județean și al Consiliului General al Municipiului București, primar, viceprimar, consilier județean, consilier în Consiliul General al Municipiului București, consilier local, șefii serviciilor publice deconcentrate în județe;

f) directorul și adjuncții săi, conducătorii structurilor județene de la-Serviciul Român de Informații, directorul și adjuncții săi de la Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Telecomunicații Speciale și Direcția Generală de Informații și Protecție Internă, din cadrul Ministerului Administrației și Internelor;

g) inspector general al poliției, inspector general adjunct, director general, director, șef de serviciu și șef de birou la nivel central și județean, precum și ceilalți ofițeri și subofițeri angajați ai Ministerului Administrației și Internelor;

i) judecătorii și magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casătie și Justiție și de la Curtea Constituțională, procurorii de la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție, precum și din cadrul Departamentului Național Anticorupție, judecătorii, procurorii și prim-grefierii de la instanțele și parchetele civile și militare, avocații și notarii publici;

î) personalul diplomatic și consular;

k) președinte și președinte de secție la Consiliul Legislativ, membrii Consiliului Legislativ, persoane cu funcții de conducere din Agenția pentru Valorificarea Activelor Statului și din Agenția Națională a Funcționarilor Publici, președinții și membrii Consiliului Concurenței, ai Comisiei Naționale de Valori Mobiliare, ai Comisiei Naționale pentru Statistică și ai Oficiului Național de Cadastru, Geodezie și Cartografie;

n) membru în consiliile de administrație ale societăților publice de radio și de televiziune, acționar, administrator, director, redactor-șef, redactor în serviciile publice sau private de televiziune, radio sau presa scrisă, analiști politici și asimilații acestora, după caz;

r) rectorul, prorectorii, secretarul științific al senatului universitar, decanii, prodecanii, secretarii științifici de facultate și șefii de catedră din instituțiile de învățământ superior de stat și private;

s) inspector general sau adjunct, inspector de specialitate al inspectoratului școlar județean, director de liceu ori de grup școlar, precum și director în instituțiile de cultură, la nivel național, județean, municipal și local;

ș) președinte, vicepreședinte, secretar general și ceilalți membri ai organelor de conducere statutare ale partidelor politice, la nivel național județean și local, sau ai unei organizații neguvernamentale și asimilații acestor funcții;

t) personalul militar și civil cu funcții de conducere din Ministerul Apărării Naționale și din statele majore ale categoriilor de forțe ale armatei, conform nomenclatoarelor de funcții, precum și comandanții de unități sau echivalente.”

7. Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art.3.** - (1) Persoanele care candidează pentru funcția de președinte al României sunt obligate să facă o declarație autentică, pe propria răspundere, privind apartenența sau neapartenența ca agent sau colaborator al poliției politice comuniste. Declarațiile pe propria răspundere se depun la Biroul Electoral Central, care, în termen de 24 de ore de la înregistrare, le înaintează Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității.

(2) În acest caz, verificarea se face din oficiu, urmând ca decizia să fie publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și comunicată presei, cel târziu cu 7 zile înaintea datei alegerilor.

(3) Decizia se poate ataca cu recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție în 24 de ore de la publicare. Recursul se soluționează cu prioritate, în 48 de ore de la sesizare. Decizia se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”

8. După articolul 3 se introduce un articol nou, art. 3¹, cu următorul cuprins:

„Art. 3¹. - (1) Persoanele care au fost alese sau numite în una dintre demnitățile sau funcțiile prevăzute la art. 2, sunt obligate să facă o declarație autentică, pe propria răspundere, conform modelului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta lege, privind apartenența sau neapartenența ca agent sau colaborator al poliției politice comuniste. Verificarea se face din oficiu, pentru persoanele care au fost alese sau numite în demnitățile ori în funcțiile prevăzute la art. 2 lit. a) – f), inclusiv pentru cele aflate în exercițiul respectivelor demnități sau funcții la data intrării în vigoare a prezentelor modificări aduse Legii 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică.

(2) Declarația prevăzută la alin. (1) se va depune, în plic încis, la șeful instituției care numește sau la instituția care validează alegerea, după cum urmează:

a) deputații și senatorii, precum și secretarii generali și secretarii generali adjuncți ai Camerelor Parlamentului, directorii departamentelor celor două Camere, – la președinții Camerei Deputaților, respectiv Senatului României;

b) membrii Guvernului, secretarii de stat, subsecretarii de stat, secretar general, secretarii generali adjuncți din Guvern și din ministere, consilierii de stat și personali ai primului ministru, prefectii și subprefecții, directorii generali și directorii din Cancelaria Primului Ministru, Secretariatul General al Guvernului, precum și cei din ministere și asimilații acestor funcții – la primul ministru;

c) consilierii prezidențiali și de stat din Administrația Prezidențială – la Președintele României;

d) director în prefectură, șefii serviciilor publice deconcentrate în județe – la prefect;

e) consilier județean, consilier în Consiliul General al Municipiului București, secretar general al consiliului județean și al Consiliului General al Municipiului București – la președintele consiliului județean, respectiv primarul general al Municipiului București;

f) primar, viceprimar, consilier municipal și local – la primar;

g) directorul și adjuncții săi, conducătorii structurilor județene de la Serviciul Român de Informații, directorul și adjuncții săi de la Serviciul de Informații Externe, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Telecomunicații Speciale, Direcția Generală de Informații și Protecție Internă, din cadrul Ministerului Administrației și Internelor – la șeful instituției din care fac parte aceștia.

(3) Autoritățile la care se depun declarațiile sunt obligate să trimită Consiliului, în termen de 30 de zile de la data alegerii sau numirii în funcție, lista persoanelor care îndeplinesc funcțiile prevăzute de art. 2, lit. a)-f), însotite de plicurile închise care conțin declarațiile pe propria răspundere. Lista trebuie să cuprindă următoarele date:

- a) numele și prenumele, inclusiv eventualele nume anterioare, precum și data și locul nașterii;
- b) numele și prenumele tatălui, numele și prenumele mamei;
- c) locul de muncă și funcția pe care o ocupă;
- d) domiciliul din actul de identitate.

(4) Verificările se sisteză dacă persoana care exercită una dintre demnitățile sau funcțiile enumerate la art. 2 demisionează, în termen de 15 zile de la data comunicării acestor verificări. Verificarea candidaților la președinție, în procedura de urgență, se sisteză dacă persoana despre care s-au identificat elemente de poliție politică își retrage candidatura în termen de 24 de ore de la data audierii acesteia de către Colegiu.

(5) Verificările se fac în ordinea stabilită de art. 2, respectându-se procedurile prevăzute de art. 15. Se verifică cu prioritate persoanele alese sau numite în demnități sau funcții la nivel național.

(6) Persoanele care depun declarația pe propria răspundere sunt exonerate de obligația asigurării protecției informațiilor secrete de stat sau secrete de serviciu, în cadrul audierilor de către Colegiu.

(7) Deciziile Colegiului, rămase definitive, conținând nume, prenume, nume conspirativ acolo unde există, perioada colaborării, precum și faptele calificate ca fiind activități cu caracter de poliție politică, vor fi publicate de urgență în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și vor fi puse la dispoziția mijloacelor de informare în masă.

(8) În cazul în care Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității constată o neconcordanță între declarația pe propria răspundere, privind apartenența ca agent sau colaborator al poliției politice, și rezultatul verificării, publicat sub forma deciziei definitive, în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, sesizează Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție și îンștiințează organele prevăzute la alin. (2).

(9) Condamnarea definitivă pentru săvârșirea infracțiunii de fals în declarații atrage pierderea demnității sau funcției publice în care a fost ales sau numit, potrivit legislației în vigoare. În cazul membrilor Parlamentului României, cercetarea infracțiunii se face de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție,

iar instanța competentă este Înalta Curte de Casație și Justiție, care judecă aceste cazuri în procedură de urgență. Sentința definitivă se comunică, în termen de 24 de ore de la pronunțarea ei, președintelui camerei din care face parte parlamentarul. Președintele camerei respective înscrie cu prioritate invalidarea pe ordinea de zi.”

9. Articolul 4 se abrogă.

10. Articolul 5 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art. 5. - (1)** Prin poliție politică se înțeleg toate acele activități ale securității statului sau ale altor structuri și instituții cu caracter represiv care au vizat instaurarea și menținerea puterii totalitar-comuniste, precum și suprimarea sau îngădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(2) Este agent al poliției politice comuniste, orice persoană care, având calitatea de lucrător operativ al organelor de securitate sau de miliție, inclusiv ofițer acoperit, în perioada 1945 – 1989, a desfășurat activități de poliție politică, în sensul prezentei legi.

(3) Este colaborator al poliției politice comuniste, în sensul prezentei legi, persoana care a furnizat sau a înlesnit transmiterea de informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatari verbale consemnante de lucrătorii operativi, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunista, de natură să aducă atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Informațiile cuprinse în declarațiile, procesele verbale de interogatori sau de confruntare date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere sau de arest de către persoana interogată pentru motive politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată nu fac obiectul acestei prevederi.

(4) Sunt asimilați colaboratorilor prevăzuți la alin. (3) persoanele care, având competențe decizionale, juridice ori politice, au luat decizii la nivel central sau local, cu privire la activități de poliție politică ale securității statului sau cu privire la activitatea altor structuri de represiune ale regimului totalitar comunista.

(5) Implicarea în activitatea de poliție politică a persoanelor prevăzute la art. 2 se stabilește de către Colegiu, pe baza datelor, probelor și indiciilor existente în dosarele care fac obiectul cercetării, precum și prin orice înscrișuri prezентate de orice persoană interesată în cazul lipsei, alterării sau descompletării dosarului.”

11. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.7. - (1) Pentru aplicarea prevederilor prezentei legi se înființează Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în municipiul București, denumit în continuare Consiliu.

(2) Consiliul este un organism autonom cu personalitate juridică, supus controlului Parlamentului. Anual sau la cererea Parlamentului, Consiliul prezintă rapoarte."

12. Alineatele (2), (3) și (5) ale articolului 8 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) Membrii Colegiului Consiliului sunt numiți de Parlament, după cum urmează: un reprezentant propus de Președintele României, un reprezentant propus de Primul Ministru, nouă membrii la propunerea grupurilor parlamentare, potrivit configurației politice a celor două Camere, pe baza raportului comun, întocmit de comisiile juridice ale Camerei Deputaților și Senatului, în ședință comună, pentru un mandat de 6 ani. Mandatul poate fi reînnoit o singură dată, cu respectarea procedurilor de numire prevăzute de lege.

(3) Propunerile nominale pentru Colegiul Consiliului se depun la Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului de către Administrația Prezidențială, Cancelaria Primului Ministru și liderii grupurilor parlamentare, în limita numărului de locuri stabilit potrivit alin. (1) și (2), în cel mult 10 zile calendaristice de la data intrării în vigoare a prezentei legi, care le trimit comisiilor juridice. Propunerile vor fi însoțite de: curriculum vitae, copiile fideli de pe fișele cuprinzând antecedentele penale, declarațiile pe propria răspundere ale candidaților, în sensul că nu se încadrează în prevederile art. 5 alin. (2) - (4), respectiv că nu au aparținut și nu au colaborat cu organele de securitate.

(5) Candidații care nu îndeplinesc condițiile prevăzute în prezenta lege vor fi înlocuiți, la cererea comisiilor juridice ale celor două camere, după caz, de către Președinte, Prim Ministru sau grupurile parlamentare care i-au propus. Noile propunerri se înaintează în termen de 5 zile de la comunicarea făcută de birourile permanente ale celor două Camere, după caz, către Președinte, Prim Ministru sau grupurile parlamentare care i-au propus. Locurile rămase vacante ca urmare a nedepunerii propunerilor de candidați în termenul de 5 zile se redistribuie între grupurile parlamentare, potrivit configurației prevăzute la alin. (2).”

13. La articolul 8, după alineatul (7) se introduc trei noi alineate, alin. (7¹), (7²), (7³), cu următorul cuprins:

"(7¹) Președintele îndeplinește, conform legii, funcția de ordonator principal de credite.

(7²) În exercitarea atribuțiilor stabilite de lege, Colegiul Consiliului emite ordine și decizii.

(7³) În cazul absenței nemotivate la mai mult de trei ședințe consecutive a unuia dintre membrii Colegiului, majoritatea simplă a Colegiului va sesiza de îndată Parlamentul, care, în termen de 30 de zile de la sesizare, va iniția procedura de înlocuire a acestuia. Procedura de înlocuire urmează prevederile alin. (2)-(6)."

14. Alineatele (8), (9) și (10) ale articolului 8 se modifică și vor avea următorul cuprins:

"(8) Din Consiliu și din Colegiul Consiliului nu pot face parte agenții sau colaboratorii organelor de securitate, astfel cum sunt definiți în prezenta lege, cei ai altor servicii secrete străine, ai altor structuri informative interne și străine și ai altor organizații ce au desfășurat și desfășoară activități care contravin drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. De asemenea, nu pot face parte persoanele care au suferit condamnări pentru infracțiuni de drept comun, chiar dacă au fost amnistiate sau reabilitate. Pe perioada mandatului, membrii Colegiului nu pot face parte din partide politice.

(9) Consiliul funcționează în temeiul unui regulament elaborat de Colegiul Consiliului în termen de 30 de zile de la data constituirii sale.

(10) La investirea în funcție membrii Colegiului Consiliului depun următorul jurământ în fața Parlamentului:

"Jur să respect Constituția și legile țării, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să-mi îndeplineșc cu conștiinciozitate, onoare și fără părtinire îndatoririle ce-mi revin în calitate de membru al Colegiului Consiliului.

Jur să păstrez secretul informațiilor care privesc siguranța națională, atât pe perioada exercitării mandatului, cât și după închiderea acestuia. Așa să-mi ajute Dumnezeu!"

Formula religioasă de încheiere va respecta libertatea convingerilor religioase."

15. Articolul 9 se modifică și va avea următorul cuprins:

,,Art. 9. - (1) În cazul în care, ulterior alegerii Colegiului, se constată că unul dintre membrii acestuia nu îndeplinește condițiile prevăzute în prezenta lege, se

procedează la revocarea mandatului și la o nouă alegere. Verificarea îndeplinirii condițiilor se face, la cererea oricărei persoane, de către Înalta Curte de Casătie și Justiție.

(2) Revocarea se dispune doar pentru cazurile prevăzute la art. 8 alin. (7³) și (8). Pronunțarea revocării se face de Înalta Curte de Casătie și Justiție, în complet de 3 judecători, cu citarea părților. Decizia pronunțată poate fi atacată cu recurs în termen de 10 zile de la pronunțare. Recursul se judecă în complet de 7 judecători, cu citarea părților. În ambele faze Înalta Curte de Casătie și Justiție soluționează aceste cauze, cu celeritate.”

16. Articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art.10.** - Consiliul își elaborează proiectul bugetului propriu de venituri și cheltuieli, pe care îl înaintează Guvernului în vederea includerii lui în bugetul de stat”.

17. Articolul 12 se modifică și va avea următorul cuprins:

„**Art.12.** - Pentru realizarea dreptului de acces la propriul dosar, persoana îndreptățită conform art. 1 se adresează Consiliului printr-o cerere scrisă. În termen de 30 de zile, petentul va fi informat în legătură cu demersurile pe care Consiliul le realizează în urma cererii sale.”

18. Alineatul (1) al articolului 13 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Persoanele îndreptățite pot solicita Consiliului, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1), în condițiile prezentei legi, următoarele:

a) consultarea dosarelor sau a oricărora materiale întocmite până la data de 22 decembrie 1989 de poliția politică comunistă;

b) eliberarea unor copii de pe înscrisurile aflate în aceste dosare ori alte materiale;

c) eliberarea unor adeverințe privind apartenența sau neapartenența, colaborarea ori necolaborarea cu poliția politică comunistă.”

19. Alineatele (2), (4), (5), (6) și (7) ale articolului 15 se modifică și vor avea următorul cuprins:

“(2) Prin această cerere se poate solicita eliberarea unui act din care să rezulte dacă a avut sau nu a avut calitatea de agent sau de colaborator al poliției politice, privitor la persoanele care ocupă funcțiile enumerate la art. 2. Dacă respectiva

persoană a avut calitatea de agent sau de colaborator al poliției politice, actul eliberat va conține informațiile specificate la art. 3¹ alin. (7).

(4) Pe baza cererilor primite potrivit alin. (1), Consiliul verifică probele deținute, indiferent de forma lor, și înștiințează de îndată persoana, în vederea exercitării drepturilor prevăzute la art. 3¹ alin. (4).

(5) Calitatea de agent sau de colaborator al poliției politice se stabilește de către Colegiu prin probele aflate în evidențele organelor de securitate, coroborate cu probe cum ar fi: angajamentul scris și semnat de cel în cauză, note și rapoarte scrise – originale sau în copie, olografe sau dactilografiate, sinteze informative, alte înscrișuri olografe și dovezi, indiferent de suportul pe care s-ar afla.

(6) În termen de 60 de zile de la data primirii cererilor Consiliul citează, în vederea audierii, persoana care a solicitat, precum și persoana cu privire la care s-au solicitat verificări, potrivit procedurii stabilite prin regulament. Declanșarea și finalizarea verificărilor solicitate se pot face și în lipsa persoanelor legal citate.

(7) După finalizarea verificărilor, care nu pot dura mai mult de 90 de zile de la data primirii cererii, Consiliul transmite în scris solicitantului și persoanei verificate dacă persoana cu privire la care s-a cerut verificarea a fost sau nu a fost agent ori colaborator al poliției politice, în sensul prezentei legi. În cazul în care persoana verificată a fost agent sau colaborator al poliției politice, decizia Colegiului va respecta prevederile stabilite la art. 3¹ alin (7)."

20. După alineatul (7) al articolului 15 se introduce un nou alineat, alin.(8), cu următorul cuprins:

"(8) Colegiul se pronunță din oficiu oricând apar noi probe cu privire la activitatea de poliție politică a unei persoane asupra căreia s-a pronunțat anterior."

21. Alineatul (1) al articolului 16 se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Împotriva deciziei comunicate potrivit art. 15 alin. (7), solicitantul sau persoana cu privire la care s-a cerut verificarea se poate adresa Colegiului Consiliului printr-o contestație, în termen de 15 zile de la data primirii deciziei. Colegiul Consiliului reexaminează documentația care a stat la baza comunicării și în termen de 30 de zile de la data depunerii contestației adoptă o decizie care se comunică în termen de 15 zile atât solicitantului, cât și persoanei cu privire la care s-au efectuat verificări, indiferent de autorul contestației. Decizia Colegiului Consiliului poate fi atacată în

termen de 30 zile de la data comunicării la curtea de apel, secția civilă, în competență căreia își are domiciliul contestatarul.”

22. După articolul 16 se introduce un articol nou, art. 16¹, cu următorul cuprins:

„**Art.16¹.** - (1) În cazul în care persoanele prevăzute la art. 13 și 15 consideră că informațiile cuprinse în arhivele Consiliului nu corespund realității, acestea au dreptul de a obține de la Consiliu, în baza documentelor justificative și în mod gratuit:

a) rectificarea datelor incomplete sau inexacte, prin efectuarea unei mențiuni cu privire la aceasta la dosarul respectiv;

b) notificarea către terții cărora le-au fost dezvăluite datele, a operațiunii efectuate conform lit. a).

(2) În cazul în care Consiliul nu răspunde sau refuză să îndeplinească una dintre operațiunile prevăzute la alin.(1) în documentele aflate în arhivele sale, persoanele se pot adresa instanței judecătorești în a cărei circumscriptie domiciliază, în vederea obligării Consiliului la îndeplinirea operațiunilor necesare, precum și la acordarea de despăgubiri.

(3) Cererea de chemare în judecată este scutită de taxă de timbru.”

23. Alineatele (1), (2) și (4) ale articolului 17 se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(1) Consiliul asigură publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, a deciziilor referitoare la persoanele verificate din oficiu, în bază art. 2, lit. a) – f), rămase definitive prin necontestare sau rămase definitive prin hotărâre a curții de apel și le comunică mijloacelor de informare în masă. Deciziile Colegiului vor conține datele de identitate, numele conspirative, perioada colaborării, precum și faptele calificate ca fiind activități cu caracter de poliție politică.

(2) Consiliul publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, numele agenților, inclusiv numele conspirative, funcțiile, precum și faptele calificate ca fiind activități de poliție politică, în sensul prezentei legi. În cazul ofițerilor de informații care au făcut poliție politică, vor fi sesizate organele de justiție, cu privire la încălcarea prevederilor legale.

(4) Prevederile alin. (2) sunt aplicabile în mod corespunzător și cu privire la persoanele prevăzute la art. 5 alin. (4).”

24. Articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art.19. - (1) În scopul stabilirii adevărului istoric, Consiliul pune la dispoziție cercetătorilor acreditați în acest sens de Colegiu documente și informații complete cu privire la structura, metodele și activitățile organelor de securitate, în condițiile legii și ale regulamentului Consiliului.

(2) În activitatea de documentare, cercetătorii acreditați au obligația să respecte și să ocrotească viața intimă, familială și privată a celor care au fost persecuati de poliția politică.

(3) Consiliul va desfășura activități de cercetare științifică, concretizate în publicarea de studii și documente și va organiza conferințe și expoziții cu caracter informativ-educativ.

(4) Veniturile rezultante din activitatea de publicare de studii și documente, precum și din copierea documentelor solicitate de persoanele îndreptățite, se constituie în venituri la bugetul de stat.”

25. Articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art.20. - (1) Consiliul preia în gestiune toate documentele privitoare la exercitarea drepturilor prevăzute de prezenta lege, precum acte, dosare, registre, înregistrări foto, video, audio și informatiche, baze de date, inclusiv dosarele de cadre ale ofițerilor de securitate, identificați cu activitate de poliție politică, potrivit legii, cu excepția celor care privesc siguranța națională.

(2) De la data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data preluării, membrii Colegiului, precum și alți funcționari împuerniciți de Colegiu, au acces neîngrădit în spațiile de arhivare la documentele prevăzute la alin. (1), precum și la orice copii de pe acestea care, în această perioadă, se păstrează și se studiază la sediile deținătorilor.

(3) Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Externe, Arhivele Naționale și orice alte instituții publice sau private, precum și persoanele fizice, care dețin asemenea documente, sunt obligate, sub sanctiunea prevăzută la art. 24 alin. (2), să asigure acest drept de acces și să le predea Consiliului.

(4) Până la preluarea dosarelor de cadre solicitate în cazul ofițerilor de securitate identificați cu activitate de poliție politică, potrivit legii, la cererea Consiliului, instituțiile deținătoare ale acestora vor pune la dispoziție, în termen de 14 zile, datele de identitate, inclusiv numele conspirative, precum și funcțiile agenților poliției politice.

(5) Drepturile și obligațiile prevăzute la alin. (1) - (3) se referă și la instrumentele de evidență, adică indexuri, cartoteci, registre de evidență a rețelei informative, registre privind aprobarea folosirii membrilor de partid în munca de securitate, registre inventar ale arhivelor, procese verbale de distrugere sau de constatare a dispariției dosarelor, indiferent de suportul lor, precum și la înregistrările audio și video, discete, hard-disk-uri, fotografii, filme și microfilme.

(6) Neîndeplinirea obligațiilor prevăzute la alin. (1) - (5) atrage, după caz, răspunderea penală, administrativă, civilă sau disciplinară a conducătorilor organelor, instituțiilor și persoanelor fizice respective, după caz, în conformitate cu art. 24 alin. (2). În această situație, membrii Colegiului au obligația să sesizeze Parlamentul și Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(7) Stabilirea în concret a dosarelor și a celoralte materiale arhivistice care privesc siguranța națională, prevăzute la alin. (1) și (5), se va face de comun acord de către comisii mixte paritare, alcătuite de membrii ai Colegiului Consiliului, împreună cu conducerea instituțiilor deținătoare. În caz de divergență, hotărârea va fi adoptată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

(8) Pentru verificările prevăzute de art. 2, dosarele și celealte materiale arhivistice, stabilite ca fiind de siguranță națională și care nu fac obiectul preluării, vor fi studiate în comisii mixte paritare, cu respectarea Legii nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările ulterioare. Membrii Colegiului din comisia mixtă care au studiat respectivele dosare pot cere declasificarea acestora, solicitare care va fi soluționată de o comisie formată din președintele sau vicepreședintele Colegiului CNSAS, directorul sau directorul adjunct al serviciului de informații deținător al dosarelor, președintele comisiei parlamentare de resort, consilierul prezidențial pe probleme de siguranță națională și consilierul primului ministru pe probleme de siguranță națională. În caz de divergență, hotărârea va fi adoptată de Consiliul Suprem de Apărare a Țării.

(9) În vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi revin, Consiliul se poate adresa autorităților și persoanelor prevăzute la alin. (3), solicitându-le informații, documente sau acte în legătură cu domeniul său de activitate. În caz de refuz din partea acestora, Consiliul se poate adresa organelor de justiție.

(10) Consiliul poate utiliza în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale și alte categorii de surse, precum arhive străine sau mărturiile unor cetăteni străini.”

26. După articolul 22 se introduce un articol nou, art. 22¹, cu următorul cuprins:

„Art.22¹. - (1) În perioada desfășurării activității, Consiliul îndeplinește orice atribuții date în competență sa prin prezenta lege, precum și prin orice alte legi speciale.

(2) Consiliul exercită atribuțiile stabilite prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, respectiv Legea nr. 317/72004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu privire la judecători și procurori, referitoare la apartenența sau colaborarea cu serviciile de informații înainte de 1990.

(3) Înainte de numirea în funcțiile de conducere, Consiliul verifică și comunică, în termen de 15 zile de la solicitarea Consiliului Superior al Magistraturii, apartenența sau colaborarea judecătorilor și procurorilor cu serviciile de informații înainte de 1990.

(4) În sensul prezentului articol, prin „persoane care au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 sau au colaborat cu acestea, se înțelege:

a) orice persoană care a avut calitatea de lucrător operativ, inclusiv acoperit, în serviciile de informații înainte de anul 1990;

b) orice persoană care a colaborat cu serviciile de informații înainte de 1990 și care s-a aflat în una din următoarele situații:

i) a furnizat, a transmis sau a înlesnit transmiterea de informații către serviciile de informații;

ii) a fost rezident al serviciilor de informații;

iii) a fost retribuită sau recompensată în alt mod pentru activitatea desfășurată în această calitate;

iv) a fost deținător de locuință conspirativă sau casă de întâlnire.

(5) Apartenența sau colaborarea cu serviciile de informații înainte de 1990 în sensul prezentului articol se stabilește de Consiliu pe baza cărții de muncă, a angajamentului scris și semnat de cel în cauză, a notelor, rapoartelor, sintezelor informative, înscrisurilor olografe și a altor dovezi, indiferent de suportul pe care s-ar afla, din evidențele securității, precum și prin orice înscrisuri prezentate de orice persoană, în cazul lipsei, alterării sau descompletării dosarului.

(6) Informațiile cuprinse în declarațiile date în timpul anchetei pentru motive politice de către o persoană privind cauza pentru care a fost cercetată, judecată sau condamnată nu intră sub incidența prezentului articol.

(7) Dispozițiile art. 15 și 16 se aplică în mod corespunzător.”

27. Articolul 25 se modifică și va avea următorul cuprins:

"Art.25. - Serviciul Român de Informații, Serviciul de Informații Externe, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției și Ministerul Public au obligația de a pune la dispoziție comisiilor juridice ale Camerei Deputaților și Senatului materialele solicitate cu privire la persoana candidaților Colegiului Consiliului, constituit potrivit prevederilor art. 8."

28. Legea se completează cu anexa la prezenta ordonanță de urgență.

Art.II. - Autoritățile la care se depun declarațiile conform art. 3¹ alin.(2) din Legea nr.187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică sunt obligate să trimită Consiliului în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, lista persoanelor care îndeplinesc funcțiile prevăzute de art. 2 lit. a) - f) din lege, însotite de plicurile închise care conțin declarațiile pe propria răspundere. Lista trebuie să cuprindă următoarele date:

- a) numele și prenumele, inclusiv eventualele nume anterioare, precum și data și locul nașterii;
- b) numele și prenumele tatălui, numele și prenumele mamei;
- c) locul de muncă și funcția pe care o ocupă;
- d) domiciliul din actul de identitate.

Art.III. - În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Consiliul General al Municipiului București, cu sprijinul Guvernului României, va asigura spațiile corespunzătoare pentru desfășurarea activității Consiliului, inclusiv cele necesare depozitării în condiții de siguranță a materialelor arhivistice.

Art.IV. - Predarea documentelor, conform art.20 alin.(3) din Legea nr.187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică va avea loc în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.

Art.V. – În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Hotărârea Parlamentului nr. 17/2000 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ca Poliție Politică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.244 din 1 iunie 2000 se va modifica potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Art.VI. - Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea securității ca poliție politică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.603 din 9 decembrie 1999, cu modificările ulterioare, precum și cu modificările și completările aduse prin prezenta ordonanță de urgență, se va repuna publica, dându-se textelor o nouă numerotare.



Contrasemnează:

Ministrul justiției

Monica Macovei



București, 22 februarie 2006
Nr. 16

Anexă

Declarație pe propria răspundere privind apartenența sau neapartenența ca agent sau colaborator al poliției politice comuniste

Subsemnatul (a)

numele și toate prenumele din actul de identitate, precum și eventuale nume anterioare

cetățean român, fiul/fica lui și al

numele și prenumele tatălui

numele și prenumele mamei

născut (ă) la data de în

ziua / luna / anul

locul nașterii: localitatea / județul

domiciliat (ă) în

domiciliul stabil din actul de identitate

legitimat (ă) cu felul, seria și numărul actului de identitate

cunoscând prevederile art. 292 cod penal cu privire la falsul în declarații, după luarea la cunoștință a conținutului *Legii privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste*, declar prin prezenta, pe proprie răspundere, că *) fost agent sau colaborator al poliției politice, în sensul art. 5 alin. (1) – (4) din lege.

De asemenea, am luat la cunoștință prevederile art. 3¹, alin (6) din *Legea privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste*, potrivit cărora: "Persoanele care depun declarația pe propria răspundere sunt exonerate de obligația asigurării protecției informațiilor secrete de stat sau secrete de serviciu".

.....
Data

.....
Semnătură

*) se înscrie de către semnatar, **nu am sau am**, după caz.